

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ

Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну

Кваліфікаційна робота

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

Подкаст-щоденник «sexis | m | edia»

Гендерне питання

Терміни реалізації проєкту:

початок вересень 2021 р.

закінчення грудень 2021 р.

Виконала

студентка магістратури
денної форми навчання
спеціальності 061 – журналістика
освітньо-професійної програми
«Правова журналістика»
Анастасія ТКАЧУК

Керівник

д-р. н. із соц. ком. Катерина ГОРСЬКА

КИЇВ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальні відомості.....	4
2. Характеристики проєкту.....	6
2.1.Ключові слова.....	6
2.2.Реферат проєкту.....	6
2.3.Масштаб проєкту.....	8
2.4.Спрямованість проєкту.	8
2.5.Ступінь новизни.....	8
3. Організаційний план розробки проєкту та організації виробництва.....	9
3.1.Стан виконання робіт за проєктом до моменту його схвалення.....	8
3.2.Календарний план виконання робіт за проєктом.....	10
3.3.Організація заходів.....	10
4. Очікувана ефективність проєкту.....	12
4.1.Економічна ефективність проєкту.....	12
4.2.Соціальна ефективність проєкту.....	12
5. Аналіз потенційних ризиків проєкту.....	13
5.1.Основні фактори ризику проєкту.....	13
5.2.Управління ризиками.....	13
6. Загальні висновки.....	14

7. Джерела, на основі яких сформовано проєкт.....15

II. ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ

8. Додаток 1. Сценарний план. Подкаст-щоденник «sexis | m | edia»17

9. Додаток 2. Повні версії інтерв'ю.....26

1. Загальні відомості

Цей проєкт присвячений гендерному питанню та стереотипам стосовно підбору професіоналів на ринку праці.

Гендерна рівність – рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дає змогу особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства (Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», 2005) [7].

Проблема безробіття жінок надзвичайно актуальна, незважаючи на Закон України «Про забезпечення прав та можливостей жінок та чоловіків»: «Жінкам і чоловікам забезпечуються рівні права та можливості у працевлаштуванні, просуванні по роботі, підвищенні кваліфікації та перепідготовці» [7]. Соціологічна група Рейтинг, провела опитування про роль жінок у суспільстві, у якому 83% українців вважають, що найважливішим завданням жінок є дбати про сім'ю та дім [12].

В інтерв'ю для The Village, керівниця відділу комунікації й адвокації ООН Жінки в Україні Нарміна Стрішенець, наголошує: «Наймані працівниці, найімовірніше, постраждають більше, ніж працівники, тому що роботодавці в момент кризи починають більше зважати на фактори, які на їхню думку є раціональними, але це дискримінаційні практики. Наприклад, якщо жінка вагітна, вона однаково піде в декрет; якщо в неї є діти, вона буде брати лікарняний, тому простіше звільнити жінку. Також може спрацювати стереотипне уявлення про те, що чоловік – це основний годувальник у сім'ї. Тому можуть звільнити жінку, просто припускаючи, що вона не є людиною, яка забезпечує сім'ю. Хоча насправді дуже багато жінок є основними фінансовими опорами в родині, також багато матерів самостійно виховують дитину або мають літніх родичів, за якими потрібно доглядати. Тому такі невербалізовані висновки працедавця про те, що жінка менше потребує

фінансової допомоги, можуть мати дуже негативні наслідки для долі багатьох жінок» [11].

Формат проєкту – подкаст-щоденник. У наш час це інноваційно. Аудиторія може слухати у будь-який зручний для неї час та залучатися до роздумів актуальних питань. Подкасти тільки набирають обертів, особливо на такі важливі для суспільства теми.

2. Характеристики проєкту

2.1 Ключові слова

Гендерне питання. Гендер. Нерівноправ'я на ринку праці. Стереотипи. Жінки в медіа. Сексизм. Дискримінація. Права людини.

2.2 Реферат проєкту

Назва проєкту. Подкаст-щоденник «sexis | m | edia».

Опис проєкту. Проєкт присвячений гендерному питанню та стереотипам стосовно підбору професіоналів на ринку праці.

Подкаст-щоденник виходить раз на тиждень у вівторок о 7 ранку. Це продумано для того, щоб можна було прослухати свіжий випуск під час дороги на роботу. Оскільки питання важливе та спрямоване саме на працюючу верству населення. Проблеми потрібно вирішувати звідти, звідки вони починаються. У нашому випадку – робоче місце, колектив та керівництво.

У першому подкасті беруть участь журналістки, які стикалися зі стереотипним ставленням та проблемами під час роботи чи працевлаштування. Гості розповідають свої історії, також присутній коментар психолога. У першому випуску психологиня загально розповідає як варто поводитися у таких ситуаціях, надалі буде коментувати кожен історію окремо.

Також у наступних випусках будуть запрошені гості чоловіки, які також стикалися зі стереотипним ставленням до себе.

Фінансово-економічні показники. Додаткове вивчення досліджень гендерних питань. Ознайомлення зі статистикою. Інтерв'ю з журналістками

та експертами. Обладнання: комп'ютер, доступ до мережі Інтернет, електронна скринька для листування, диктофон.

Джерела та умови фінансування проєкту. Проєкт не потребує фінансування.

Реалізація проєкту. Перший подкаст створений за 3 місяці. Подальша реалізація одного подкасту – місяць.

Оцінка ефективності проєкту.

Економічний ефект. Проєкт не має на меті здобуття економічного аспекту успішності.

Соціальний ефект полягає у протистоянні гендерним стереотипам та підтримці людей, які з цим стикалися.

«Гендерна дискримінація та гендерна нерівність у світі праці залишаються, причиною чому – стійкі гендерні стереотипи, відсутність рівних можливостей та сильніша вразливість жінок до численних форм дискримінації, котрі спостерігаються здебільшого у доступі до зайнятості, професійному зростанні та оплаті праці. Ці питання необхідно ефективно вирішувати» [3], – Гульбаршин Чепурко, Гендерна рівність у світі праці в Україні.

Стислий перелік робіт та необхідні обсяги фінансування.

Таблиця 1.

№	Найменування робіт	Необхідні обсяги фінансування робіт, тис. грн
1	Вивчення гендерної нерівності у світі	0 грн

2	Проведення інтерв'ю	0 грн
3	Підготовка матеріалу	0 грн
4	Вичитка матеріалу	0 грн
5	Начитка матеріалу	0 грн
6	Монтаж	0 грн
7	Опублікування	0 грн
	Разом	0 грн

2.3 Масштаб проєкту

Проєкт загальнодержавний, оскільки спрямований на інформування суспільства та боротьбу з упередженим ставленням до жінок та чоловіків на ринку праці.

2.4 Спрямованість проєкту

Подкаст-щоденник «sexis | m | edia» спрямований на роздуми стосовно гендерного питання в медіа, упереджень та боротьби з ними.

2.5 Ступінь новизни

Цей комунікаційний проєкт є важливим інноваційним складником, що дає поштовх для підвищення усвідомленості громадян стосовно гендерної нерівності на ринку праці. Подкасти починають розвиватися. Завдяки їх інноваційності та актуальності, інформація поширюється швидше та знаходить більше однодумців чи людей, котрі хочуть орієнтуватися у темі. Наш подкаст-щоденник інноваційний, оскільки тут діляться своїми історіями гості пов'язані з медіа.

3. Організаційний план розробки проєкту та організації виробництва

3.1. Стан виконання робіт за проєктом до моменту його схвалення

1	досліджено та обґрунтовано наукові аспекти	90%
2	досліджено та обґрунтовано технічні аспекти	90%
3	проведено теоретичні та експериментальні дослідження	85%
4	розроблено технологію, ескізний і технічний проєкт	65%
5	розроблено робочу документацію, створено дослідні зразки	40%
6	наявні необхідні права на об'єкти інтелектуальної власності	100%
7	проведено соціальні дослідження	90%
8	наявність матеріально-технічної бази	100%
9	наявність необхідного персоналу	100%
10	визначено та узгоджено фінансування проєкту	100%
11	визначено та узгоджено місце виконання проєкту	100%

12	інші види робіт	60%
----	-----------------	-----

3.2 Календарний план виконання робіт за проектом

Календарний план розрахований на випуск одного подкасту.

№ п/п	Найменування робіт	Виконавець	Термін	Витрати, тис. грн
1	Вивчення дослідження	Журналіст	1 тиждень	0 грн
2	Пошук героїв інтерв'ю	Журналіст	1 тиждень	0 грн
3	Листування, зустріч, інтерв'ю	Журналіст	1 тиждень	0 грн
4	Вичитка та начитка матеріалу	Журналіст	3-4 дні	0 грн
5	Монтаж та публікація	Журналіст	3-4 дні	0 грн

3.3 Організація заходів

Основні процеси, якими опікується виконавець інноваційного проекту під час його створення: вивчення дослідження, спілкування з героями інтерв'ю, написання, вичитування, начитка, монтаж, публікування.

Оскільки один подкаст-щоденник випускається місяць, заплановано 5 випусків перед тим, як поширити перший. Один подкаст – один гість та психологиня або експерт з гендерного питання.

Гостя 1: Ірина Козюба, спортивна журналістка на Трибуна.ком.
Гостя 2: Анастасія Печенюк, колишня редакторка «Букв».

Гостя 3: Єлизавета Кузьменко, адміністратор групи у Фейсбуці «Жінки в медіа».

Гість 4: Олександр Гусев, кінокритик з Української правди.

Гість 5: Максим Черкас, позаштатний автор Mind. Пише про мистецтво та кіно.

Подкасти будуть поширюватися у додатку «Подкасти» для власників iPhone та у додатку «Google Podcasts» для власників Android. Також можливе поширення у Soundcloud, Spotify, Overcast, Pocket Casts та на інших аудіохостингах.

4. Очікувана ефективність проєкту

4.1. Економічна ефективність проєкту

Цей інноваційний проєкт не передбачає економічної доцільності реалізації, а також будь-якого фінансування, адже проєкт не направлений на отримання прибутку.

4.2. Соціальна ефективність проєкту

Соціальний ефект досліджується в пункті 2. Характеристики проєкту, підпункті 2.2. Реферат проєкту (розділі «Оцінка ефективності проєкту»), підпунктах 2.3. Масштаб проєкту та 2.4. Спрямованість проєкту.

Важлива частина соціальної ефективності проєкту – це боротьба з гендерними стереотипами. Люди почнуть більше говорити про можливі проблеми та стануть сміливіше з ними боротися. У першому подкасті розповідають свої історії жінки-журналістки, у наступних можливі гості й чоловіки-журналісти. Таким чином також піднімається питання гендерних стереотипів стосовно чоловіків.

Також соціальний ефект є у створення психологічних груп підтримки людям, які стикалися з подібним. У таких групах вони зможуть розповісти свої історії, отримати підтримку, у разі потреби пройти терапію з психологом та проходити соціологічні опитування.

5. Аналіз потенційних ризиків проєкту

5.1. Основні фактори ризику проєкту

- внутрішні конфлікти та неготовність колективу до нововведень у роботі;
- відсутність необхідних умов;
- потреба у перегляді певних частин інтерв'ю, якщо вони виявляться нецікавими чи не інформаційними.

5.2. Управління ризиками

- проведення роботи з колективом до початку виготовлення матеріалу;
- стабільне вивчення та моніторинг дослідження;
- створення додаткових «рятувальних» питань.

6. Загальні висновки

У центрі уваги питання гендерної нерівності на ринку праці.

Проект розрахований на боротьбу з гендерними стереотипами. Слухачі, можливо, почнуть більше говорити про проблеми з якими стикалися. Це має стимулювати сміливіше з ними боротися.

Головна мета подкасту «sexis | m | edia» – роздуми стосовно гендерного питання в медіа, упереджень та боротьби з ними.

Серед очікуваних результатів:

- Привернення уваги до гендерної нерівності на ринку праці;
- Підвищення усвідомленості громадян;
- Заохочення слухачів до боротьби зі стереотипами;
- Створення психологічних груп підтримки людям, які стикалися з подібним. У таких групах вони зможуть розповісти свої історії, отримати підтримку та проходити соціологічні опитування.

7. Джерела, на основі яких сформовано проєкт

1. Гендерна статистика для моніторингу досягнення рівності жінок і чоловіків (Україна). – К., 2000. – 54 с.
2. Гендерні аспекти оплати праці [Електронний ресурс] // ЮРФЕМ.ua – Режим доступу до ресурсу: <http://jurfem.com.ua/genderni-aspekty-oplaty-praci/>
3. Гендерна рівність у світі праці в Україні / Гульбаршин Чепурко; Міжнародне бюро праці, Група технічної підтримки з питань гідної праці та Бюро МОП для країн Центральної та Східної Європи. / Київ: МБП, 2010.
4. Гендерний аналіз українського суспільства. – ПРООН, К., 1999. – 293 с.
5. Герасименко Г.В. Гендерні проблеми на ринку праці України // Демографія та соціальна економіка. – ІДСД НАН України. – № 1/2005. – К. – 2005. – С. 138 – 145.
6. Еволюція правового становища жінок: історія і сучасність / Упоряди. О.М. Руднєва, О.Р.Дашковська; наук. ред. А.П.Гетьман. – Харків: Право, 2000. – С.157 – 161.
7. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», 2005
8. Права людини в Україні – 2008. Доповідь правозахисних організацій. / За ред. Є.Захарова, В.Яворського. / Українська Гельсінська спілка з прав людини. – Х.: Права людини, 2009. – 304 с.
9. Праця жінок: дискримінація по відношенню до жінок на українському ринку праці. Аналітична доповідь Human Rights Watch. – 2003. – 53 с.
10. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 52. – Ст. 1

11. «Простіше звільнити жінку». Як коронавірус ставить під загрозу права жінок в Україні [Електронний ресурс] // The Village – Режим доступу до ресурсу: <https://www.the-village.com.ua/village/knowledge/knowledge-interview/296725-prostishe-zvilniti-zhinku-yak-koronavirus-stavit-pid-zagrozu-prava-zhinok-v-ukrayini>
12. Роль жінок в українському суспільстві [Електронний ресурс] // Соціологічна група Рейтинг – Режим доступу до ресурсу: https://ratinggroup.ua/research/ukraine/rol_zhenshin_v_ukrainskom_obschestve.html
13. Сексизм на роботі: що потрібно знати і як себе захистити? [Електронний ресурс] // Повага – Режим доступу до ресурсу: <https://povaha.org.ua/seksyzm-na-roboti-scho-potribno-znaty-i-yak-sebe-zahystyty/>
14. Сексизм: Помітити. Назвати. Припинити [Електронний ресурс] // Council of Europe – Режим доступу до ресурсу: <https://www.coe.int/uk/web/human-rights-channel/stop-sexism>
15. «Це інтерв'ю чи побачення?» Історії жінок, яким пропонували секс під час співбесіди на роботу [Електронний ресурс] // Wonder Україна – Режим доступу до ресурсу: <https://www.wonderzine.com.ua/wonderzine/life/experience/5677-tse-interv-yu-chi-pobachennya-istoriyi-zhinok-yakim-proponovali-seks-pid-chas-spivbesidi-na-robotu>

II. ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ

Додаток 1. Сценарний план. Подкаст-щоденник « sexis | m | edia »

ПЕРЕБИВКА — ЗАСТАВКА

Подкаст-щоденник « sexis | m | edia »

ПЕРЕБИВКА

Привіт! З вами Анастасія Ткачук та подкаст-щоденник « sexis | m | edia ». У центрі уваги питання гендерної нерівності на ринку праці. Подкаст спрямований на роздуми стосовно гендерного питання в медіа, упереджень та боротьби з ними. Тут ви почуєте історії людей, що стикалися з такими проблемами та зможете поділитися своїм досвідом.

ПЕРЕБИВКА

ТІЗЕР: *«Дівчата в спортивній журналістиці через те, що там класні хлопці». «Я тільки вас дуже прошу, давайте оце нормально себе поведіть, не як зазвичай дівчата». «Адже дівчат набагато більше і через це хлопців цінують більше». Історії, які не залишать вас байдужим.*

ПЕРЕБИВКА

Автор: Здавалося б, у 21 столітті всі рівні. У своїх правах щонайменше. Як зазначається в Законі України, гендерна рівність – рівний правовий статус жінок і чоловіків. Але про що говорить дійсність? Сьогодні героїні поділяться з нами своїми історіями.

ПЕРЕБИВКА

Ольга. *«Дівчата в спортивній журналістиці через те, що там класні хлопці».*

ПЕРЕБИВКА

Автор: Історія Ольги.

Запис: «Привіт, мене звати Ольга Модіна, я спортивна журналістка та фотографиня. Насправді, мені здається, що якраз таки тема спорту і нерівності – це тема, яка ніколи не вичерпає себе. Тому що коли я навчалася у 2011 році, я поступила на магістратуру до Львівського національного університету імені Франка, тоді мені допоміг мій куратор, що «може ти спробуєш себе в спорті?» В принципі, він мене в правильну течію направив. І я взагалі якось не замислювалася про те, що мені буде важко, хоча б тому що я з дитинства сама в спорті, я завжди цікавилася спортом. При чому я цікавилася боксом, єдиноборствами, ММА і тайський бокс. Я про це знала і мені здавалося, що це нормально. Але коли я приїхала вперше як журналістка на турнір писати про турнір, я досі пам'ятаю як мені тоді одна суддя запитала: «А вы в этом шарите вообще?» Для мене це був такий стрес дещо, тому що в сенсі? Якщо я приїхала, я задаю питання і в принципі це правильні питання, які мають бути не для галочки, а дійсно цікаві, в сенсі «я шарю»? Звичайно я шарю! Це я вже потім зрозуміла, що дівчина, яка пише про спорт – це дещо нове для України. На той момент це була прям така, в деякому сенсі, дич, яка не сприймалася. Я просто пам'ятаю як ми якось стояли в палаці спорту, це був бій українських отаманів, і один з боксерів, я задавала якісь питання по типу «Здається ви там заряджалися в третьому раунді і це вам трошки заважало, зазвичай ж ви по іншому реагуєте». Я не пам'ятаю, що там саме було, але там були дещо технічні питання, тому що там була помилка спортсмена і він після конференції каже: «А знаєте, ви дійсно в темі». Кажу: «Ну так звичайно, я ж спортивна журналістка». «М, зазвичай дівчата так не розбираються». І для мене це було дивно, тому що на той момент я знала щонайменше п'ятьох дівчат, з якими я перетиналася на цих турнірах, хто дійсно любив бокс, хто дійсно розбирався, хто писав

новини не через ctrl+c - ctrl+v , хто дійсно додавав якусь свою родзинку і міг там, скажімо, розібратися технічно, тактично, зрозуміти до кого звернутися.

ПЕРЕБИВКА

Автор: Звісно, досить дивно чути питання чи розбираєтеся ви у боксі, футболі, баскетболі чи в інших видах спорту. Яка різниця, дівчина ти чи хлопець, якщо тобі це подобається. Захоплення не мають гендеру.

ПЕРЕБИВКА

Запис: Ще гірше ситуація саме з колегами-чоловіками, тому що дуже часто у нас такий стереотип, що ***дівчата в спортивній журналістиці через те, що там класні хлопці.***

У мене була така ситуація, що я поїхала на відбірковий кваліфікаційний раунд з однією з наших збірних. Я була вперше в цій країні. Коли я обирала готель собі, я обирала саме відштовхуючись від того, який ближче до місця, де буде відбуватися матч, тому що в мене є така проблема як «топографічний кретинизм». Я «обожнюю» губитися в містах і це моя така фішка. Можливо це плюс для фотографині, я можу ходити, чимось зацікавитися, фотографувати, але я просто гублюсь і через це в мене може бути початкова паніка: «куди бігти, що робити». ***Коли я приїхала на матч, виявилось, що я живу в одному готелі з нашою збірною. Все було добре, все нормально, жодних до мене претензій, ніяких питань, нічого. І коли я прийшла фотографувати тренування хлопців перед матчем, мені тренер сказав «Я тільки вас дуже прошу, давайте оце нормально себе поведіть, не як зазвичай дівчата».*** Мені здається, я на хвилину 10 просто була в шоці, я нічого не казала. В мене був стрес, тому що «Що? Тю. Га?» Що відбувається? Що означає я маю себе поводити «не як дівчата зазвичай»? Для мене це був реальний шок. Вже потім мені менеджер

команди пояснив, що тренер дуже боявся щоб я не відволікала хлопців. Напевне, як вони думають, якщо дівчина приїжджає працювати, а в нас на той момент було інформаційне партнерство, тобто я приїхала працювати за замовленням. Якщо ти приїжджаєш працювати до команди, то ти так відкриваєш з ноги двері, ти там в якомусь сексуальному вбранні, помахала ручкою «хлопці привіт». Угу, яось так? Ти починаєш розглядати «ой, а хто неодружений?», «ой, а кому очима постріляти, а кому посміхнутися?» Це просто такий шок, тому що ти приходиш на матч, ти думаєш про те, що тобі потрібно 2 години відпрацювати.

ПЕРЕБИВКА

Я пам'ятаю як на Львівському форумі Артем Франко, редактор журналу Футбол, пожартував щось типу, там було питання «а дівчатам у футбольній журналістиці важче?», і він пожартував типу: «Щонайменше, раз на місяць точно». Типу у дівчат є жіночі дні і вони через це будуть себе погано почувати і на футболі їм буде гірше працювати. Вибачте, але це настільки, насправді, іноді вбиває. Що я тут роблю? Ти розумієш, що ти в спорті не гірше за них, ти розумієш, що ти може навіть і краще за них розбираєшся, ти так само працюєш, стільки ж часу, ти так само робиш класні матеріали. І тільки через те, що в тебе є груди, параметри 90-60-90, а не пивний животик, тільки через це ти маєш бути гірше ніж футбольні журналісти. Я не вважаю, що це правильно. Тим більше, що зараз дуже багато класних дівчат, які настільки професійні у своїх видах спорту, які вважаються чоловічими, що деяким чоловікам потрібно просто повчитися вміти так працювати».

ПЕРЕБИВКА

Автор: До речі, цього року дівчина вперше коментувала Чемпіонат Європи. Ольга розповіла, що пам'ятає заголовки типу: «Вперше, в історії України коментувати Чемпіонат Європи буде дівчина!». Вона радіє, що

нарешті дівчатам дають голос у так званих «чоловічих» видах спорту. Тому що українські журналістки нічим не гірші за журналістів. Вони можуть, вони знають, вони розбираються.

ПЕРЕБИВКА

Запис: Коли я вчилася в університеті, мій куратор сказав дуже класну річ, яку я оцінила з часом: «Класно, коли людина любить спорт в собі, а не себе в спорті». Коли ти дійсно кайфуєш від того, що ти робиш, коли ти дійсно намагаєшся зробити суперський продукт, а не показати себе і не думати про те, що «от зараз я вийду і буду така популярна». Ні, тоді ти реально класний як експерт, як журналіст, як фотограф і тоді тебе цінують».

ПЕРЕБИВКА

Дарія. «Адже дівчат набагато більше і через це хлопців цінують більше».

Автор: Історія Дарії.

Запис: «Вітаю, мене звати Дарія, я працюю у сфері журналістики в офіційній установі. Зараз мені 22 роки. І якщо розповідати саме про мою історію з самого початку, я навчалась в Інституті журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. І якщо говорити саме про тему гендерної нерівності і нерівності в цілому на робочих місцях, навчанні, то кожна дівчинка може сказати, що в Інституті журналістики вона з цим стикалася. **Адже дівчат набагато більше і через це хлопців цінують більше.** Неважливо, розумніші вони, професійніші вони чи ні. Але чомусь цей гендерний розподіл саме кількісний дуже сильно впливає на те, як ставляться саме до дівчат в університеті. І тому треба було завжди робити більше, наполегливіше, якісніше, коли хлопці могли зробити абияк і отримати свою не зовсім інколи заслужену п'ятірку.

ПЕРЕБИВКА

Автор: Дарія поділилася, що по життю часто відчувала нерівність і на роботі, і під час навчання. Вона працювала на телеканалі і в інформаційному агентстві. Каже, що нерівність найбільше відчувалася на телеканалі. Адже на телеканалах дуже стерта межа між дорослими, молодими, жінками, чоловіками. Але все одно йде така сама параллель як і у навчанні. Дарія вважає, що якимось так стається, що жінок у нас зараз більше і через це чоловікам більше уваги. Їх більше цінують як професіоналів, бо просто не вистачає чоловіків в цілому.

ПЕРЕБИВКА

Запис: У мене знайомі на телебаченні саме чоловіки досягали вищих висот і ставали більш успішними саме завдяки тому, що не вистачало на телеканалі, наприклад, чоловічого голосу для начитки новин. Саме через це обирали його, а не ще одну дівчинку. Я вже на роботі, якій зараз перебуваю, відчувала сексизм. Це не було під час співбесіди, бо це дуже регламентована процедура, це проходження конкурсів, проходження тестування на знання української мови, на знання законів і в цьому немає сексизму розподілів на чоловічі та жіночі ролі. Це 100%. Але на роботі так склалося, що в колективі чомусь дуже сильно цінують чоловіків, хоча вони абсолютно непрофесійні, як так склалося, я досі не розумію.

ПЕРЕБИВКА

Автор: Дарія розповіла, що в її колективі десятеро людей, двоє з них чоловіки. І через те, що на десятеро людей їх двоє, вони перебувають на певному п'єдесталі. При цьому, вони не вміють робити стандартних речей, які прописані у них у посадових інструкціях. Вона наголошує, що єдині конфлікти на роботі стаються саме через це.

ПЕРЕБИВКА

Запис: Я намагаюся відстоювати своє право на ту ж саму, наприклад, премію, бо заслужена моя робота в рази перевищує незаслужену його роботу і це не цінується тільки через те, що він чоловік, а чоловіка не вистачає в колективі. Отака от фраза часто лунає і це демотивує, маю сказати. Як я реаую? Я намагаюся боротися з цим. Я намагаюся не закривати на це очі. Бо дуже важливо відстоювати своє право бути почутою, бути важливою. Бо якщо ти професійна, це не означає, що чоловік, який непрофесійний, кращий за тебе, бо він - чоловік. Ні. Ми живемо у 21 столітті і це так не працює. Працює так, що той, хто професійний, той стає кращим. Той будує свою кар'єру так, як він хоче. Швидко, професійно, класно, він тоді молодчина. Але! Не має бути він чи вона. Людина – молодчина. Саме так це працює. Бо ми ділимося за професіоналізмом. Професіонал чи ні. А не жінка чи чоловік.

Саме тому, я б порадила всім дівчатам, жінкам, не важливо де ви перебуваєте: в університеті, в школі, на роботі – ніколи не ховатися за тінню чоловіків. Справді, скільки різних історій, і жінки керують світом. І це якраз таки дуже здоровий фемінізм, бо жінки витриваліші. Певно, навіть, в чомусь більш хитрі і через це нас більше можливостей досягати більшого. Бо ми завжди знаємо інші шляхи як досягти того, чого ми бажаємо. І я б порадила дівчатам, так це просто і дуже правильно, ніколи не здаватися. Вірити в себе та любити себе. Це найголовніше, я так думаю. Дякую».

ПЕРЕБИВКА

Автор: Сьогодні з нами поділилися своїми історіями Ольга та Дарія. Дякуємо, що не залишилися осторонь та відкрили світу проблему, на яку варто звернути увагу. А як себе поводити у таких ситуаціях, нам розповість психолог Єлизавета.

ПЕРЕБИВКА

Запис: Що робити у такому випадку?

У такому випадку треба зрозуміти, що навіть якщо людина проявляє гендерну нерівність, а ви важко її сприймаєте, то в цьому випадку мова йде не про іншу людину, а про вашу реакцію на це.

Якщо ви відчуваєте складні якісь почуття, то вам треба працювати з тим чим це пов'язане, чому це так сприймаю, які емоції у мене виникають, коли ця людина так до мене говорить. Можливо, у вас є якась травма, яку варто було б пропрацювати з психологом, психотерапевтом. Далі, що ви маєте зробити, це для вас обов'язково відстоювати власні межі. Тут ви маєте 100% прописати собі як з вами можна, а як ні. Адже, якщо для вас це дуже важко сприймається, то будь-яка нерівність, яку ви будете замовчувати, вона буде додавати ще переживань у вашу адресу.

ПЕРЕБИВКА

Автор: Так, це справді важливо. Завжди давайте зрозуміти, що ви проти такого ставлення до себе. Відстоюйте власні межі. Для цього потрібно зрозуміти, що для вас окей, а що ні. Не мовчіть.

Дякуємо, що були з нами. Додавайтеся у нашу групу у Телеграм та Фейсбук. Там ще більше історій. Діліться своїми, адже, можливо, саме ви наш наступний герой. До нових зустрічей.

ПЕРЕБИВКА — КІНЕЦЬ.

Додаток 2. Повні версії інтерв'ю-історій

Оля-спорт

Привіт, мене звати Ольга Модіна, я спортивна журналістка та фотографиня. Насправді, мені здається, що якраз таки тема спорту і нерівності – це тема, яка ніколи не вичерпає себе, тому що не обов'язково спілкуватися про журналістику чи фотографію. Взагалі в спорті дуже важко жінкам і це останнім часом набирає обертів, про це почали спілкуватися. спортсменки нарешті перестали боятися про це говорити і (почали) боротися за свої права. Наприклад, останнім часом ми чули як пляжні

волейболістки та футболістки виступали проти своєї форми, свого одягу. Тому що ці дівчата виступають в бікіні і вони вважають, що все ж таки це неправильно, тому що в цих видах спорту в першу чергу акцент ставиться на їх одяг, голі сідниці, тому що це красиво, це буде додавати популярності цьому виду спорту саме через чоловіків, які будуть дивитися на голі тіла. І не важливо, що насправді ці дівчата не гірше грають, ніж чоловіки у цих видах спорту, не важливо те, що цим дівчатам боляче падати голими тілами на пекучий пісок, не важливо, що це просто некомфортно, не важливо, що комусь взагалі не дозволяє релігія, наприклад. Головне, що це буде видовишно, це буде додавати спонсорів, це будуть додаткові гроші, а, отже, вибачте дівчата, але ви вимушені це терпіти і робити так як вам сказали дяді з федерації зі світових асоціацій.

Нарешті про це почали говорити, нарешті дівчата вважають, що в першу чергу мають любити їх в цьому спорті, те як вони це роблять, а вже потім про те подобається чи спонсору ця картинка чи не подобається. Тому що від того, що ці дівчата, наприклад, одягнуть майку чи шорти, їх професіоналізм не зміниться. Яскравість того, що вони роблять на піску саме в ігрових моментах, вона не зміниться. А картинка, ну слухайте, спорт це ж не про багатих дядь, які просто хочуть дивитися на те, як голі дівчата виступають. Спорт - це про здоров'я, про динаміку, про емоції, про красу саме руху, про красу самого спорту, а не обов'язково про красу тіла. Тому те, що зараз спортсменки почали боротися нарешті про те що їм має бути комфортно, їм має бути спокійно психологічно. Це дуже важливо і я вважаю, що це нарешті така трішечки перемога в цьому нерівному світі спорту. Тому що и дуже часто чуємо про те, що «Ой, та що там дивитися на жіночий футбол» чи «Ой, та що там жіночий баскетбол», «О боже, який там жіночий хокей, ви про що?!» Насправді так, у фізичному плані ці види спорту вони програють чоловічому. Тому що, ну все ж таки, у дівчат інша фізіологія, тому інша фізика, як то кажуть. Вони не такі може швидкісні, вони може не такі сильні,

тому трошечки на це дивитися комусь може бути не так цікаво. Але я вважаю, що в першу чергу, це залежить від менеджменту, тому що, якщо ми згадаємо, наприклад, Німеччину чи Італію, чи Англію, вони вміють продавати жіночий спорт так, щоб на цей вид спорту і на ці змагання ходили. І продавати не тілами, а продавати чкісною рекламою, та якісним поясненням чому це цікаво. У нашому випадку, якщо ми навіть згадаємо український футбол, український баскетбол, жінки – це так, більше для галочки. «Воно є, і слава богу». І це трошки образливо, тому що, я вважаю, що в Україні дуже сильні спортсменки в усіх командних видах спорту. У всіх видах спорту у нас є талановиті дівчата, які можуть гучно заявляти про Україну і до них треба ставитися не як «ой та представниця не жіночого виду спорту. Якщо у нас є в Україні лідерки цього виду, то це український жіночий спорт. І це дуже важливо.

Якщо ми кажемо про фотографію та журналістику, то тут ще гірша ситуація. Тому що коли я навчалася у 2011 році, я поступила на магістратуру до Львівського національного університету імені Франка, тоді мені допоміг мій куратор, що «може ти спробуєш себе в спорті?» В принципі, він мене в правильну течію направив. І я взагалі якось не замислювалась про те, що мені буде важко, хоча б тому що я з дитинства сама в спорті, я завжди цікавилася спортом. При чому я цікавилася боксом, єдиноборствами, ММА і тайський бокс. Я про це знала і мені здавалося, що це нормально. Але коли я приїхала вперше як журналістка на турнір писати про турнір, я досі пам'ятаю як мені тоді одна суддя запитала: «А вы в этом шарите вообще?» Для мене це був такий стрес дещо, тому що в сенсі? Якщо я приїхала, я задаю питання і в принципі це правильні питання, які мають бути не для галочки, а дійсно цікаві, в сенсі «я шарю»? Звичайно я шарю! Це я вже потім зрозуміла, що дівчина, яка пише про спорт – це дещо нове для України. На той момент це була прям така, в деякому сенсі, дич, яка не сприймалася. Ти приходиш на якийсь турнір, потім прес-конференція, ти стоїш записуєш спортсмена,

зазвичай це 10-15 журналістів, серед цих 10-15 журналістів, 4-5 дівчат. З них це зазвичай подієві журналістки, які просто приїхали з телебаченням. А таких журналістів, які реально спеціалізовані на цих видах спорту – одиниці. Я просто пам'ятаю як ми якось стояли в палаці спорту, це був бій українських отаманів, і один з боксерів, я задавала якісь питання по типу «Здається ви там заряджалися в третьому раунді і це вам трошки заважало, зазвичай ж ви по іншому реагуєте». Я не пам'ятаю, що там саме було, але там були дещо технічні питання, тому що там була помилка спортсмена і він після конференції каже «А знаєте, ви дійсно в темі». Кажу «ну так звичайно, я ж спортивна журналістка». «М, зазвичай дівчата так не розбираються». І для мене це було дивно, тому що на той момент я знала щонайменше п'ятьох дівчат, з якими я перетиналася на цих турнірах, хто дійсно любив бокс, хто дійсно розбирався, хто писав новини не через ctrl+c – ctrl+v , хто дійсно додавав якусь свою родзинку і міг там, скажімо, розібратися технічно, тактично, зрозуміти до кого звернутися. Тому коли я чула, що «А ви розбираєтеся в боксі?», «А ви розбираєтеся в футболі?», «А ви розбираєтеся в баскетболі?» чи ще щось, для мене це було реально дивно і дещо навіть ображало. Тому що, ну й що, що я дівчина? Мені це подобається, я в цьому розбираюся.

Ще гірше ситуація саме з колегами-чоловіками, тому що дуже часто у нас такий стереотип, що **дівчата в спортивній журналістиці через те, що там класні хлопці**. Тобто ти приходиш на баскетбольну гру і вже колеги, хто тебе бачить вперше, таки починаються перемовини, що «М, зрозуміло-зрозуміло, це вона, напевно, через цей клуб або через цього ігрока, або оцей, бачиш, вона з ним спілкується, угу». Це реально дещо збиває, тому що це клеймо. Реально, клеймо. Якщо ти спілкуєшся з якоюсь командою, то ти 100% або з кимось з них мутиш, або взагалі спиш, або до когось дуже так закохана, або мрієш про нього. Відразу тобі приписується купа романів і не важливо, що в тебе чоловік, дитина, все інше. Тобі вже клеймо поставили.

В мене була така ситуація, що я поїхала на відбірковий кваліфікаційний раунд з однією з наших збірних. Я була вперше в цій країні. Коли я обирала готель собі, я обирала саме відштовхуючись від того, який ближче до місця, де буде відбуватися матч, тому що в мене є така проблема як «топографічний кретинизм». Я «обожнюю» губитися в містах і це моя така фішка. Можливо це плюс для фотографіні, я можу ходити, чимось зацікавитися, фотографувати, але я просто гублюсь і через це в мене мое бути початкова паніка «куди бігти, що робити». Коли я приїхала на матч, виявилось, що я живу в одному готелі з нашою збірною. Все було добре, все нормально, жодних до мене претензій, ніяких питань, нічого. І коли я прийшла фотографувати тренування хлопців перед матчем, мені тренер сказав «Я тільки вас дуже прошу, давайте оце нормально себе поведіть, не як зазвичай дівчата». Мені здається, я на хвилину 10 просто була в шоці, я нічого не казала. В мене був стрес, тому що «Що? Тю. Га?» Що відбувається? Що означає я маю себе поводити «не як дівчата зазвичай»? Для мене це був реальний шок. Вже потім мені менеджер команди пояснив, що тренер дуже боявся щоб я не відволікала хлопців. Напевне, як вони думають, якщо дівчина приїжджає працювати, а в нас на той момент було інформаційне партнерство, тобто я приїхала працювати за замовленням. Якщо ти приїжджаєш працювати до команди, то ти так відкриваєш з ноги двері, ти там в якомусь сексуальному вбранні, помахала ручкою «хлопці привіт». Угу, якось так? Ти починаєш розглядати «ой, а хто неодружений?», «ой, а кому очима постріляти, а кому посміхнутися?» Це просто такий шок, тому що ти приходиш на матч, ти думаєш про те, що тобі потрібно 2 години відпрацювати. З якого ракурсу, де обійти людей, де яке світло, де кого виловити, хто у складі команди твоєї, хто у складі суперників. Кого потрібно обов'язково сфотографувати, хто в якому моменті зазвичай класний, хто там пенальті пробиває, хто в баскетболі дамки класні робить, хто в волейболі нападник кращий. Ти реально продумаєш майже всю свою зйомку наперед,

щоб потім коли ти будеш робити репортаж, ти вже розумів чого тобі очікувати. Це робить будь-який фотограф, неважливо, дівчина чи хлопець. Адекватні професійні фотографи готуються навіть до репортажної зйомки. Особливо, якщо мова йде про якісь дуже важливі турніри, типу Чемпіонату Європи чи світу, коли мова йде про збірну і ти, наприклад, один фотограф взагалі. Це робота, і ти на цю роботу приходиш не комусь посміхатися та очима стріляти, а ти приходиш в навантаженні психологічному, особливо, коли мова йде про фотографію. Ти можеш потім текст взяти і переписати, ти можеш коментар завалити, диктофон не записав, ти можеш зателефонувати вдруге чи по пам'яті хоча б не цитатою, але передати текст. А фотографію якщо ти зараз не зловив оцей момент, в тебе не буде вже другого випадку і ти маєш працювати тут і зараз. І будь-який фотограф, він відкриває двері і просто вимикає свій мозок від будь-яких інших тем, крім того, що відбувається на полі, на майданчику.

Тому звичайно, коли ти чуєш від чоловіків-колег якихось підколів, типу того що «а, ну да, ти ж дівчина», це взриває мозок. Зараз з цим трохи легше, тому що насправді дуже багато дівчат з'явилося, які реально настільки в темі, що вони просто можуть рознести чоловіків. При чому в тих видах, де зазвичай кажуть «ну це ж чоловічий вид спорту». В журналістиці чи в фотографії це нас є дуже крута Іра Козюба, яка працює на трибуна.ком і вона робить просто неймовірно цікаві історії спортсменів і саме там футбол, хокей, бокс. Її фішка – це круті прес-конференції. Вона знаходить одне-два запитання, яке просто ставить в шок тренера і він починає викручуватися і виходить дуже цікава конференція зазвичай через Ірині такі жартівливі питання. Це було з тренером Шахтаря, коли він пообіцяв вийти в формі Зорро. Це була Ірині фішка.

Друга частина. Оля – спорт

Я пам'ятаю моє обурення, коли були жарти типу, ти працюєш на матчі, 9-10 година вечора, дуже холодно, листопад. І якщо футбольні матчі, вони ж на полі, трохи мерзляка починається або коли ти працюєш на інших видах, але дуже довго вже 8-9 час відбувається змагання, і ти чуєш «ой, дівчата, та навіщо вам це треба? Йдіть дітей виховувати». В сенсі? Чому ми маємо, а ви ні? Такі жарти були.

Я пам'ятаю як на Львівському форумі Артем Франко, редактор журналу Футбол, пожартував щось типу, там було питання «а дівчатам у футбольній журналістиці важче?», і він пожартував типу «Щонайменше, раз на місяць точно». Типу у дівчат є жіночі дні і вони через це будуть себе погано почувати і на футболі їм буде гірше працювати. Вибачте, але це настільки насправді іноді вбиває. Що я тут роблю? Ти розумієш, що ти в спорті не гірше за них, ти розумієш, що ти може навіть і краще за них розбираєшся, ти так само працюєш, стільки ж часу, ти так само робиш класні матеріали. І тільки через те, що в тебе є груди, параметри 90-60-90, а не пивний животик, тільки через це ти маєш бути гірше ніж футбольні журналісти. Я не вважаю, що це правильно. Тим більше, що зараз дуже багато класних дівчат, які настільки професійні у своїх видах спорту, які вважаються чоловічими, що деяким чоловікам потрібно просто повчитися вміти так працювати. Та ж Іра Козюба, яка працює зараз в Трибуні, мені здається що найкращого журналіста, який вміє так смачно подавати футбол зараз немає.

Здавалося б, чоловік, який краще розуміється ніж дівчина в спорті і в футболі, вони дуже часто задають настільки стереотипні питання, що в тебе просто в голові «боже, за що?»

Так само Аня Савчик. Мені здається, що це взагалі енциклопедія спортивної журналістики, на яку треба рівнятися і у якої треба вчитися, навіть якщо ви найдосвідченіший журналіст. Я, наприклад, маючи за своєю спиною 10 років спортивної журналістики, я завжди просто, відкривши рота, дивлюся на те як Аня працює конференціях чи подіях. Тому що це

людина, яка знає взагалі все, що відбувалося в українському спорті з 1991 року.

У цьому році вперше Чемпіонат Європи коментувала дівчина. Я пам'ятаю просто ці заги типу «Вперше, в історії України буде коментувати дівчина Чемпіонат Європи!» Це було насправді в ефірі настільки круто, що в мене вперше було бажання написати: «Ну що, з'їли?». Я просто була настільки рада, що нарешті і дівчатам дають голос. Це справді саме так звучить. Нарешті дівчата можуть коментувати в ефірі чоловічі види спорту на такому рівні, на європейському, на світовому. Тому що українські журналістки нічим не гірші журналістів. Вони можуть, вони знають, вони розбираються. Ті хто приходять сюди просто для того, щоб вести якісь передачі і потім збирати в інстаграмі 40-50 мільйонів підписників, трошки утрирую, ті хто приходять саме за популярністю, вони не затримуються. Ти або спорт любиш і в цьому розбираєшся, або ти просто голова, яка спілкується і це ненадовго. Тобі можуть писати текст, ти можеш зазубрювати імена, ти можеш намагатися з якоюсь посмішкою подати взагалі не те що ти писала, а тобі написали, але це не щиро і це відчувається. Тому люди, які приходять в спорт просто для того, щоб їх любили в спорті, ці люди не затримуються.

Коли я вчилася в університеті, мій куратор сказав дуже класну річ, яку я оцінила з часом: «Класно, коли людина любить спорт в собі, а не себе в спорті». Коли ти дійсно кайфуєш від того, що ти робиш, коли ти дійсно намагаєшся зробити суперський продукт, а не показати себе і не думати про те, що «от зараз я вийду і буду така популярна». Ні, тоді ти реально класний як експерт, як журналіст, як фотограф і тоді тебе цінують. На жаль, в Україні, іноді тебе цінують за тим жінка ти чи чоловік. Але, якщо порівнювати з 2011 роком, коли я поступала в університет, коли я вчилася на магістратурі і коли ми кажемо про 2021, саме в журналістиці з цим трохи стало легше. І у більшості це реально плюс наших жінок-журналісток, які борються за свої права. У фотографії з цим щеп дуже важко і з цим дуже

велика проблема, тому що ти можеш бути найталановитішою фотографинею в світі, але якщо ти працюєш з чоловічою командою, будь готова до того, що в тебе буде купа обмежень через радянську совкову думку, через совковий менталітет.

Коли мова йде про те, щоб поїхати кудись з командою: «Та ти що, ні-ні-ні, дівчина на кораблі – це до біди». Або її ніколи не пустять в роздягальню після матчу навіть якщо там кубок і просто пофотографувати емоції хлопців, які тільки-но виграли неймовірно важливий кубок, турнір і ось ця радість, яка є в роздягальні зазвичай вона якраз таки найщиріша і найцікавіша, найемоційніша і звичайно найяскравіша на фотографіях, вона не зможе це сфотографувати, тому що вона дівчина. І не через те, що це якось неправильно запускати дівчину в роздягальню, коли вони радіють. Ну вони ж коли радіють, вони ж не роздягаються. Ну серйозно. Вони заходять спілкуються, радіють, святкують, відкривають шампанське. Це такі залаштунки, які цікаво було б показати вболівальникам. Це те об'єднання з командою заради якого вболівальники в принципі і підтримують команду. Але дівчині-фотографу цього не дозволять, тому що вибач, але ти не команда. Це дуже багато таких випадків, коли ти їдеш на турнір якийсь і намагаєшся фотографувати або щось зробити і хлопці обговорюють якусь тактику і ти можеш почути щось: «Тільки давай договоримся, ти нікому не розказуєш, а то ми вас девоче знаєм». Це настільки образливо, тому що коли треба – ти свій пацан і ти можеш все. Або коли там якісь моменти такі, що тобі хочеться для роботи це зробити, якісь класні світлини, щось додати дуже особливе, ти чуєш про те, що ти дівчина. Вибач, але дівчина це не дуже добре.

Насправді чоловікам легше, і мені здається навіть не лише чоловікам, зараз може бути трошки ейджизму, але мені здається що навіть дорослому поколінню саме в спортивній журналістиці і фотографії трошки легше. Зі свого боку, я можу розказати, що коли я собі змогла купити об'єктив, а зараз

об'єктиви саме спортивні коштують 70-80 тисяч гривень, при чому це середнячок. Об'єктив який має бути у спортивного журналіста і про який всі мріють, він коштує близько 100-120 тисяч. І я тривалий час фотографувала брала в оренду. Я платила за об'єктив 600 гривень, заробляла я 500-700, тобто я не виходила майже в плюси, і я просто мріяла про те що я хочу собі такий об'єктив. Звичайно з часом це відкладалося гроші і десь за рік я купила собі об'єктив. Спортивна фотографія це не головний мій заробіток, це як додатковий. І звичайно що я заробляла на своїй роботі, відкладала гроші, для того щоб у майбутньому вкласти у свою фотографію. І коли я прийшла з цим об'єктивом, я пам'ятаю як декілька фотографів-чоловіків дорослої школи, люди яким за 45-50: «Угу, оце купила-купила. Що, батьки купили? Чи чоловік купив? Чи може команда тобі купила? Чи може хтось з команди тобі купив?» Тобто враження від того, що я цілий рік працювала на своїй роботі, я робила як фрілансер додатково. Я відкладала гроші, я десь в чомусь собі відмовляла, я заробила і купила сама, воно навіть не розглядалось.

Це 100% хтось тобі подарував, тому що ти ж дівчина. А дівчина сама собі таке не може дозволити. Хоча я знаю купу дівчат, які купують собі всі самі. Оцей образ, що дівчина витрачає всі гроші на шопінгу, він теж стереотипний. Тому що не всі дівчата люблять шопінг. І не всі витрачають гроші. Є багато дівчат, які можуть накопити собі на мотоцикл, на квартиру. Не обов'язково для цього бути в якихось стосунках з багатим дядічкою чи бути нареченою мажорчика для того, щоб в тебе з'явилося те, що з'явилося. Звичайно у нас тако в професії є і ті, кому батьки купили фотоапарат, але знову ж таки від того, що в тебе з'являється дорогий фотоапарат, від того ти не стаєш фотографом. Ми не кажемо про тих дівчат, які просто приходять пофотографувати. Такі є, такі так само є в нашій кар'єрі, і звичайно нас це теж трошки розлючує. Тому що коли ти постійно борешся за те, що «я в спорті, тому що я люблю спорт, а не тому що я хочу мати секс з кимось зі

Я взагалі по життю часто відчувала нерівність і на роботі, і під час навчання я вже розповіла. На роботі, я працювала до цього і на телеканалі, і в інформаційному агентстві і найбільше це відчувається на телеканалі. Адже взагалі на телеканалах дуже стерта оця межа між дорослими, молодими, жінками, чоловіками. Але все одно йде така сама параллель як і у навчанні. Яюсь так стається, що жінок у нас зараз більше і через це чоловікам більше уваги, їх більше цінують як професіоналів бо просто не вистачає чоловіків в цілому.

У мене знайомі на телебаченні саме чоловіки досягали вищих висот і ставали більш успішними саме завдяки тому, що не вистачало на телеканалі, наприклад, чоловічого голосу для начитки новин. Саме через це обирали його, а не ще одну дівчинку. Я вже на роботі, якій зараз перебуваю, відчувала сексизм. Це не було під час співбесіди, бо це дуже регламентована процедура, це проходження конкурсів, проходження тестування на знання української мови, на знання законів і в цьому немає сексизму розподілів на чоловічі та жіночі ролі. Це 100%. Але на роботі так склалося, що в колективі чомусь дуже сильно цінують чоловіків, хоча вони абсолютно непрофесійні, як так склалося, я досі не розумію. У мене в колективі десятеро людей і яюсь так сталося, що всього двоє чоловіків. І через те, що на десятеро людей їх двоє, вони на певному п'єдесталі перебувають. При цьому, не вміючи робити стандартних речей, які прописані у них у посадових інструкціях. Через це насправді єдині конфлікти, які в мене є на роботі саме через це.

Я намагаюся відстоювати своє право на ту ж саму, наприклад, премію, бо заслужена моя робота в рази перевищує незаслужену його роботу і це не цінується тільки через те, що він чоловік, а чоловіка не вистачає в колективі. Отака от фраза часто лунає і це демотивує, маю сказати. Як я реаую? Я намагаюся боротися з цим. Я намагаюся не закривати на це очі. Бо дуже важливо відстоювати своє право бути почутою, бути важливою. Бо якщо ти професійна, це не означає, що чоловік, який непрофесійний, кращий за тебе,

бо він - чоловік. Ні. Ми живемо у 21 столітті і це так не працює. Працює так, що той, хто професійний, той стає кращим. Той будує свою кар'єру так, як він хоче. Швидко, професійно, класно, він тоді молодчина. Але! Не має бути він чи вона. Людина – молодчина. Саме так це працює. Бо ми ділимося за професіоналізмом. Професіонал чи ні. А не жінка чи чоловік.

Саме тому, я б порадила всім дівчатам, жінкам, не важливо де ви перебуваєте: в університеті, в школі, на роботі: ніколи не ховатися за тінню чоловіків. Справді, скільки різних історій, і жінки керують світом. І це якраз таки дуже здоровий фемінізм, бо жінки витриваліші. Певно, навіть, в чомусь більш хитрі і через це нас більше можливостей досягати більшого. Бо ми завжди знаємо інші шляхи як досягти того, чого ми бажаємо. І я б порадила дівчатам, так це просто і дуже правильно, ніколи не здаватися. Вірити в себе та любити себе. Це найголовніше, я так думаю. Дякую.

Єлизавета – психолог

Якщо ви важко переживаєте нерівне ставлення до себе, то вірогідніше за все ви самі не визначилися зі своєю гендерною приналежністю. Тобто, якщо, наприклад, вас у минулому хтось притискав за ваші прояви фемінності чи маскулінності. Наприклад, в школі вас могли ображати, якщо ви хлопчик, що хлопчики не плачуть, хлопчики мають бути сильними і ви відчували якийсь тиск на себе, ви можете не приймати свої, з одного боку, чоловічі якості, з іншого боку ви можете не приймати певні фемінні якості в собі. Якщо ви дівчинка і вам казали «ну ти ж маєш бути дівчинкою. Дівчатка так не поведуться. Дівчатка завжди мають бути лагідні». У вас всередині може наростати внутрішній бунт і спротив проти цього. Але якщо ви довго це переживаєте, тримаєте в собі, не відстоюєте власні кордони, ви можете дуже важко переживати таке ставлення нерівне до себе від інших людей, від колег. Через те, що ви у свій час не могли, не мали змоги відстояти себе, відстояти свої межі.

Так само, якщо була якась криза гендерної ідентифікації. Коли ви самі не розумієте хто ви і до якого гендеру ви належите, то ви можете важко сприймати такі послання нерівності до себе. І звісно, якщо у вас було сексуальне насилля чи сейксуальне домагання, то все, що буде мати якийсь сексуальний контекст, сексуальний посил, буде сприйматися дуже важко. Наприклад, якщо хлопчика, не дай боже, згвалтували в дитинстві і він працює з колегою маскулінним, трохи навіть агресивним, який вважає, що чоловік завжди має відстоювати себе. Чоловік він має бути сильним, чоловіки краще жінок. Тобто він проявляє гендерну нерівність, то ви можете відчувати себе пригніченим. Ви можете не проявляти ні свої фемінні, ні свої чоловічі риси. Ви не знаєте до якого гендеру ви належите, а навіть якщо і знаєте, то ви важко це сприймаєте, важко переживаєте.

Що робити у такому випадку?

У такому випадку треба зрозуміти, що навіть якщо людина проявляє гендерну нерівність, а ви важко її сприймаєте, то в цьому випадку мова йде не про іншу людину, а про вашу реакцію на це.

Тому що, наприклад, якщо людині без гендерної травми сказати: «дівчинки мають бути лагідні», вона просто подивиться на цю людину і скаже: «ні, я так не вважаю». І все. Для неї на цьому все закінчиться, вона не буде це переживати важко. Якщо ви відчуваєте складні якісь почуття, то вам треба працювати з тим, чим це пов'язане, чому це так сприймаю, які емоції у мене виникають, коли ця людина так до мене говорить. Можливо у вас є якась травма, яку варто було б пропрацювати з психологом, психотерапевтом. Особливо, якщо це була сексуальна травма, це 100% має бути робота зі спеціалістом. Далі, що ви маєте зробити, це для вас обов'язково відстоювати власні межі. Тут ви маєте 100% прописати собі як з вами можна, а як ні. Адже, якщо для вас це дуже важко сприймається, то будь-яка нерівність, яку ви будете замовчувати, вона буде додавати ще переживань у вашу адресу. І третє, що ви можете зробити, це знайти певну

групу підтримки, яка теж важко сприймає нерівне ставлення, яка, можливо, стикалася з цим, яка переживала сексуальне насилля, яка переживала якесь домагання у власний бік. І у цій групі підтримки ви можете ділитися власними відчуттями і підтримувати один одного. Таким чином ви будете розуміти, що з вами все гаразд, що проблема ні в якому випадку не лежить на вас і не полягає у вас. Відповідальність за гендерну нерівність несе лише та людина, яка її розповсюджує. Ви можете підтримувати один одного, таким чином пропрацьовувати свої почуття і ваше ставлення до цієї ситуації буде потрохи ставати легшим.

Відстоювати власні межі. Для цього потрібно зрозуміти, що для вас окей, що для вас не окей. Які у вас є норми. Прописати їх навіть для себе, щоб знати, щоб тримати цей лист перед очима. Знайти групу підтримки, які це пережили, спілкуватися з цими людьми, ділитися власними переживаннями. Це допоможе вам якось справитися з цим досвідом. І, звісно, якщо є така можливість, не мовчати, давати іншим людям надію, що це колись може виправитися, що колись цієї гендерної нерівності більше не існуватиме. І щоб це робити, це розповсюджувати інформацію у ЗМІ, розповсюджувати її у соцмережах, поширювати її, читати літературу з цього приводу. Є дуже багато книжок, статей в інтернеті. Ви можете їх придбати. Про людей, які з цим стикалися, про людей, які це пережили. Якщо ви будете поповнювати свою інформаційну базу, якщо ви будете знаходитися у колі людей, які з цим справилися, ви зможете побачити новий досвід, ви зможете шляхи, які ці люди подолали і вам набагато стане краще і легше.